

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

11 januari 2008

VOORSTEL VAN DECREET

**– van de dames Anissa Temsamani, Elke Roex,
Stern Demeulenaere en Monica Van Kerrebroeck
en de heren Dirk De Cock en Kris Van Dijck –**

**houdende wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997,
wat betreft de gegevensuitwisseling in het kader
van de stimulering van de kleuterparticipatie**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
uitgebracht door de heer Robert Voorhamme en mevrouw Katleen Martens**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Monica Van Kerrebroeck.

Vaste leden:

de heer Werner Marginet, de dames Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, de heer Leo Pieters;

de dames Cathy Berx, Kathleen Helsen, Sabine Poleyn, Monica Van Kerrebroeck;

de dames Stern Demeulenaere, Laurence Libert, de heer Hans Schoofs;

de heer Dirk De Cock, mevrouw Anissa Temsamani, de heer Robert Voorhamme.

Plaatsvervangers:

mevrouw Marijke Dillen, de heren Pieter Huybrechts, Stefaan Sintobin, de dames Greet Van Linter, Gerda Van Steenberge;

de heren Paul Delva, Jos De Meyer, mevrouw Veerle Heeren, de heer Luc Martens;

de heer Karlos Callens, de dames Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke;

de heren Chokri Mahassine, Ludo Sannen, Joris Vandenbroucke.

Toegevoegde leden:

de heer Kris Van Dijck;

de heer Jef Tavernier.

Zie:

1474 (2007-2008)

– Nr. 1: Voorstel van decreet

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie besprak op 10 januari 2008 het voorstel van decreet houdende wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, wat betreft de gegevensuitwisseling in het kader van de stimulering van de kleuterparticipatie.

1. Toelichting door mevrouw Anissa Tamsamani, indiener

In naam van de indieners licht mevrouw *Anissa Tamsamani* het voorstel toe. Het Vlaamse kleuteronderwijs behoort tot het beste ter wereld. Het werd door de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) geprezen omdat het erg toegankelijk is. Het staat open voor iedereen vanaf 2,5 jaar, het is gratis en ingebed in de lokale buurt. Het is ook zeer kwaliteitsvol onderwijs: het zorgt voor de persoonlijke, sociale en intellectuele ontwikkeling van het kind.

De deelname van kleuters aan onderwijs is in Vlaanderen, in vergelijking met andere landen, dan ook zeer hoog. Volgens de OESO participeert ongeveer 85 percent van de 2,5-jarige kleuters en 99 percent van de 4-jarigen. Participeren betekent weliswaar niet dat zij voltijds naar school gaan. Maar voor de enkele duizenden kleutertjes die niet of slechts in beperkte mate deelnemen aan ons onderwijs is dit extra jammer omdat het vaak juist deze kinderen zijn die het meeste baat hebben bij de pedagogische stimulansen die het onderwijs biedt. Uit onderzoek blijkt dat het vooral gaat om kinderen uit kansarmere milieus, kinderen van economisch niet-actieve ouders waarbij veel kinderen met een niet-westerse achtergrond.

De latere start aan het kleuteronderwijs laat volgens de onderzoekers duidelijk zijn sporen na. Reeds in het eerste leerjaar van het lager onderwijs hebben kinderen van laaggeschoolde ouders een tienmaal grotere kans op achterstand. Aan het eind van de lagere school tekent de grootste achterstand zich af bij kinderen met niet-westerse roots: meer dan 30 percent tegenover niet eens 5 percent bij kinderen van hooggeschoolden.

Ook de resultaten van de laatste PISA-studie (2006) laten uitschijnen dat voor leerlingen met buitenlandse herkomst het van bij het begin deelnemen aan het onderwijs en sociale systeem van een land een positief effect heeft op de leerprestaties.

De indieners van het voorstel van decreet willen dan ook dat alle kleuters kunnen profiteren van het kleuteronderwijs en vinden het daarom heel goed dat dit

schooljaar tot 'Jaar van de Kleuter' werd uitgeroepen. Hiermee wordt het belang van het kleuteronderwijs duidelijk benadrukt. Het is ook het jaar waarin de diverse nieuwe maatregelen van het Impulsplan voor de bevordering van de kleuterparticipatie op gang komen. Mevrouw Tamsamani verwijst naar het actualiteitsdebat dat de dag tevoren plaats had in de plenaire vergadering (*Hand. Vl. Parl.* 2007-08, nr. 23).

Met het voorliggende voorstel van decreet wordt hiertoe ook bijgedragen. Het wil de noodzakelijke decretale basis leggen voor de gegevensuitwisseling over niet ingeschreven kleuters. De minister had die decretale basis voorzien in Onderwijsdecreet XVIII. Het vergt echter veel tijd vooraleer zo'n verzameldecreet de hele onderhandelings- en adviesprocedure heeft doorlopen. Het voorliggende voorstel van decreet laat toe om vanaf 1 februari 2008 de toelating aan de privacycommissie te vragen om gegevens te kunnen uitwisselen over niet-ingeschreven kleuters tussen de onderwijsadministratie en andere instellingen die het welzijn van kinderen beogen, zoals Kind & Gezin, de lokale overlegplatformen (LOP), de scholen en de gemeenten.

De bedoeling van deze gegevensuitwisseling is enerzijds informatie te verzamelen over de doelgroep van niet-ingeschreven kleuters en anderzijds er ook acties aan te koppelen om de ouders op het belang van het kleuteronderwijs te wijzen en hen aan te sporen om hun kleuter in te schrijven. Dat gebeurt het best op een gecoördineerde wijze zodat ouders niet door diverse instanties benaderd worden. Daarom stellen de indieners voor dat de administratie Onderwijs de gegevens van niet ingeschreven kleuters ter beschikking stelt van Kind & Gezin. Vervolgens zou Kind & Gezin contact moeten opnemen met de ouders en de feedback hierover terugkoppelen naar de onderwijsadministratie. De onderwijsadministratie moet dan op haar beurt de feedback bezorgen aan de deskundigen van de LOP's of, in regio's waar er geen LOP aanwezig is, aan de gemeenten. Binnen het forum van het LOP of de gemeente kunnen de betrokken partners dan verder afspraken maken over een verdere aanpak van de ouders van niet-ingeschreven kleuters.

De spreker hoopt dat hierdoor een nog grotere participatiegraad van jonge kleutertjes – en vooral dan van kinderen die het het meeste nodig hebben – kan worden bereikt. Het gaat om een relatief kleine groep maar een heel belangrijke groep die moet worden gemotiveerd om hun kinderen te laten deelnemen aan het kleuteronderwijs.

2. Bespreking

Mevrouw *Katleen Martens* bevestigt dat het over enkele duizenden kleuters gaat die niet of niet regelmatig deelnemen aan het kleuteronderwijs. Het gaat veelal over kinderen uit kansarme gezinnen. Een vroege participatie aan het kleuteronderwijs is voor alle kleuters belangrijk. Zij heeft dit ook tijdens het actualiteitsdebat in de plenaire vergadering benadrukt. Een dergelijk vroege participatie heeft een positieve invloed op de deelname aan het lager onderwijs. De Vlaams Belangfractie staat achter de maatregelen van de minister om de kleuterparticipatie te bevorderen. De spreker benadrukt dat niet alleen de kleuterparticipatie belangrijk is maar dat er ook een zinvolle invulling moet zijn van de tijdsbesteding in de kleuterklassen zodat er op een kansvolle manier met die kinderen kan worden gewerkt.

De *minister* zegt dat hij het voorliggende initiatief ten volle steunt omdat op deze manier een van de zeven werkingsassen van zijn impulsplan voor de bevordering van de kleuterparticipatie, namelijk een efficiënte gegevensverzameling, goed uitvoerbaar wordt.

De Vlaamse overheid kan beroep doen op de diensten van Kind & Gezin die in Vlaanderen het beste gekend zijn bij ouders van jonge gezinnen. Omgekeerd zijn het deze diensten die het beste die ouders kennen. De minister vindt het zeer positief dat het voorstel van decreet werd ingediend door zowel leden van de Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie als de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

Gegevensverzameling is nodig om een juist beeld te krijgen van de realiteit maar ook om sensibiliseringsacties naar de ouders te ondernemen. Momenteel zijn er alleen indicatieve cijfers over het aantal niet-ingeschreven kleuters. Om over preciezere gegevens te beschikken kan door dit voorstel van decreet de onderwijsadministratie aan de hand van een vergelijking van het rijksregister enerzijds en de inschrijvingen in het kleuteronderwijs anderzijds een bestand opstellen van kinderen die nog niet in het kleuteronderwijs ingeschreven zijn maar daar wel de leeftijd voor hebben. Dit bestand kan vervolgens gekoppeld worden aan de gegevens van Kind & Gezin. Op basis van deze gegevensverzameling kan een nominatieve lijst opgesteld worden die de regioverpleegkundigen van Kind & Gezin zal toelaten contact op te nemen met de ouders van niet-ingeschreven 3-jarige kleuters.

De minister beklemtoont dat Kind & Gezin werkt op een laagdrempelige manier die geen verplichtingen

inhoudt voor ouders. Er moet voor gezorgd worden dat de noodzakelijke positieve vertrouwensband tussen Kind & Gezin en de ouders blijft bestaan. Het is niet zo dat Kind & Gezin ouders voortaan kan verplichten om kleuters naar school te sturen of de les gaat spellen. Het gaat om een subtieler proces. De minister is wel overtuigd dat dergelijke samenwerking nodig is. Ouders hebben het in het algemeen goed voor met hun kinderen. Het komt er dus op aan ouders te overtuigen van de positieve effecten van het kleuteronderwijs.

De minister vindt het belangrijk dat Vlaams minister Vanackere deze nieuwe taak voor Kind & Gezin in het stimuleren van schoolparticipatie op kleuterleeftijd heeft opgenomen in zijn beleidsbrief Welzijn 2008. De Vlaamse Regering heeft hiervoor aan Kind & Gezin op jaarbasis 700.000 euro ter beschikking gesteld.

Om een optimaal resultaat te boeken zijn echter ook na het eerste contact van Kind & Gezin met de ouders van niet-ingeschreven kleuters goede afspraken en een gecoördineerde aanpak van eventuele aanvullende acties van groot belang. De minister verwijst naar de aanpak zoals geschetst door mevrouw Tamsamani.

Omwille van de privacywetgeving kunnen al deze acties echter pas plaatsvinden wanneer er een decreetale grondslag van de gegevensuitwisseling is en de privacycommissie op grond daarvan haar toestemming heeft gegeven.

Het voorliggende voorstel van decreet heeft het voordeel dat er al tegen 1 februari 2008 een rechtsgrond kan zijn en dat er nog tijdens dit schooljaar – het Jaar van de Kleuter – gestart kan worden met acties. De minister dankt hiervoor de leden.

Mevrouw *Anissa Tamsamani* stelt dat de rol van Kind & Gezin niet te onderschatten valt, gelet op de doelgroep. Kind & Gezin heeft van bij de geboorte een nauw contact met de ouders. Het is zeker niet de bedoeling om een heksenjacht te organiseren. Onrechtstreeks kan er wel een zekere morele druk ontstaan door Kind & Gezin hierbij te betrekken.

3. Stemming

De artikelen 1 tot 3 en het geheel van het voorstel van decreet houdende wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, wat betreft de gegevensuitwisseling in het kader van de stimulering van de kleuterparticipatie, worden aangenomen met 14 stemmen.

4. Reflectietermijn

Conform artikel 56, 3, van het Reglement beslist de commissie eenparig dat er geen reflectietermijn en reflectienota's zullen zijn.

De verslaggevers,

Robert
VOORHAMME
Katleen
MARTENS

De voorzitter,

Monica
VAN KERREBROECK
